

Molenpraat

Jaargang I, nr. I

Mei 1999

Nationale Molendag

Zaterdag 8 mei is de Nationale Molendag. Ook onze molen draait dan de gehele dag, van zonsopgang tot zonsondergang.

Vanzelfsprekend bent u, als vriend van de molen, meer dan welkom.

In dit nummer:

van de voorzitter	1
De Stichting VWN	1
Contributie 1999	1
Van onze molenaar	2
Meer dan 200 vrienden van de Windlust	2
Nieuwe zeilen dankzij sponsors	2
Wat streeft de stichting na?	3
Van wie is / wordt de molen?	3
Dringende technische zaken	3/4
Molenswaardigheden	4

Van de voorzitter

Het is al weer een jaar geleden dat de "vriendenclub" van de Nootdorpse molen werd opgericht. U bent langer of korter geleden "vriend" van de molen geworden door een bijdrage te schenken van ten minste f 25,-

Ons bestuur heeft er even over moeten nadenken wanneer ze weer "met goed fatsoen" een acceptgiro aan de donateurs zou kunnen sturen. Sommigen zijn namelijk al bijna een jaar donateur, anderen zijn pas onlangs toegetreden tot de vriendenclub. Na enig overleg hebben we besloten het evenement van Nationale Molendag (dit jaar op 8 mei) aan te grijpen om u te herinneren aan uw donateurschap en wij hopen dat u

ook in 1999 weer een bijdrage van minimaal f 25 wilt schenken.

In deze Nieuwsbrief kunt u lezen wat er in het afgelopen jaar zoal is gebeurd. Het bestuur heeft zich vooral intensief bezig gehouden met het onderwerp "toekomst van de molen". Ook zal u duidelijk worden dat de komende maanden van cruciale betekenis gaan worden voor wat betreft het eigendom en het beheer van de molen en de rol die de stichting daarin gaat vervullen.

Van harte hopen wij dat u ons ook dit jaar weer zult steunen met uw bijdrage, want het brede maatschappelijke draagvlak dat u gezamenlijk vormt is voor ons een belangrijke motivatie om onze tijd, energie en

know-how in "onze molen" te steken.

Wim Waaijer, voorzitter

Contributie 1999

Om het u gemakkelijk te maken uw bijdrage voor 1999 over te maken, treft u bij deze Nieuwsbrief een acceptgiro aan, te gebruiken voor overschrijving vanaf uw rekening bij postgiro of uw bank. Mogen wij weer op (minimaal) dezelfde bijdrage rekenen als vorig jaar? (minimum f 25,-)

!!!!!!

!!!!!!

De Stichting VWN

Op 22 december 1997 vond de eerste vergadering plaats van het bestuur van de Stichting Vrienden van de Windlust te Nootdorp, toen overigens nog in oprichting. Eerste taak was het maken van de statuten. In de statuten zijn de doelstellingen vastgelegd, waarover op blad-

zijde 3 meer.

Vanaf het begin is gestreefd naar statuten die de goedkeuring konden wegdragen van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg. Ook moest de Stichting worden aangemerkt als "gerangschikt", zodat donateurs hun gift kunnen aftrekken voor de

belasting. Nadat de betreffende instellingen hun goedkeuring hadden verleend kon op 28 april 1998 bij notaris Kramers in Pijnacker de benodigde handtekeningen worden gezet, waarna de Stichting VWN een feit was.

Van onze molenaar (Tinus Verwijmeren)

De beste manier om een molen in goede staat te houden is hem regelmatig te laten draaien. Gelukkig is dat met onze molen sinds 1996 weer het geval, toen ik als leerlingmolenaar het wiekenkruis 52.000 keer liet rondgaan. (nou ja..ik.., uiteindelijk deed de wind het natuurlijk). Vorig jaar, inmiddels als gediplomeerd molenaar, haalden we ruim 126.000 omwentelingen. Daarmee verdienden we een premie van f 900. Want ook de provincie deelt de mening dat een molen moet draaien, controleert dat aan de hand van een verzegelde teller en stelt bij voldoende toeren een premie ter beschikking.

We houden op de molen een logboek bij en daaruit blijkt dat in 1998 ongeveer 1300 mensen de molen bezochten. Natuurlijk: de meesten uit Nederland, maar verder uit Indone-

sië, Zwitserland, Duitsland, Spanje, USA, Italië, Brazilië, Australië, Nieuw Zeeland en Zuid-Afrika.

Naast individuele bezoekers komen er ook veel groepen, zoals schoolklassen, scoutinggroepen, vakantieweekdeelnemers, familieeunies en zelfs een groep Jezüieten en een vrijmet-selaarsloge. Ik leid ze met plezier rond en zonder uitzondering krijg ik enthousiaste reacties.

Wind om te draaien is er al gauw. Bij weinig wind draaien we met 4 volle zeilen (splinternieuwe, zoals u elders in deze Nieuwsbrief kunt lezen). Bij veel wind draait de molen "met blote benen" (zonder zeilen) of

Ontleend aan van Dale
"alle molenaars zijn geen dieven" ;
 men moet tussen goede en slechte mensen onderscheid kunnen maken

zelfs met "geknijpte nagels" (de steekborden uit de voorzoom) en eventueel zelfs 20 tot 30 graden beneden de wind. We halen dan met gemak enige duizenden omwentelingen per dag.

Een punt van zorg voor de Windlust, maar in feite voor vele molens in ons land, vormt de zogenaamde molenbintoop, zeg maar de directe omgeving van de molen. Een molen heeft nu eenmaal wind nodig en allerlei obstakels nemen die wind weg of veroorzaken turbulentie. Onze molen staat gunstig bij wind tussen zuid en west. Maar kijkend van west via noord naar oost staan er nogal wat bomen en huizen. Van harte hoop ik dat de gemeente en betrokken particulieren bereid zijn over dit probleem met onze Stichting van gedachte te wisselen.

Meer dan 200 vrienden van de Windlust

Vanaf het moment dat de Stichting VWN een feit was stond de mogelijkheid open "vriend" van de molen te worden via een donateurschap met een minimum bijdrage van f 25 per jaar. Jan van der Sman maakte een fraaie pentekening van de molen en stelde deze gratis ter beschikking van het bestuur. Het bestuur heeft er 250 exemplaren van laten drukken en deze zijn alle genummerd en gesigneerd door van der Sman. Elke donateur heeft een "uniek" exemplaar gekregen.

In totaal hebben zich nu ongeveer 210 donateurs aangemeld via de gratis advertentie in de Eendracht en gedurende diverse campagnes. Nog lang niet genoeg volgens het bestuur, maar het aantal groeit nog gestaag. Bovendien gaan we, net als vorig jaar, ook nu weer werven op bijvoorbeeld de Nationale Molendag en bij andere gelegenheden.

De minimum contributie is weliswaar f 25 per jaar, maar menigeen tekende voor een hoger bedrag in.

Gemiddeld kwam het neer op ca. f 35 per donateur, zodat we in totaal ca. f 7000 aan donaties ontvingen.

Op is op
*Er zijn 250 genummerde en gesig-
 neerde repro's van de pentekening
 van Jan van der Sman gemaakt.
 Meer zijn er niet, meer komen er
 niet. En er zijn er nog maar 40.
 Wellicht een tip voor onze dona-
 teurs: wijs uw familieleden of
 vrienden op deze "laatste kans".*

Nieuwe zeilen dankzij sponsors

De Stichting VWN mocht in 1998 diverse sponsorbedragen ontvangen.

Allereerst was er een donatie van een molenvriend om de Stichting op gang te krijgen; deze vriend was zo vriendelijk de notariskosten voor zijn rekening te nemen.

Omdat de molen al geruime tijd geen zeilen meer had werd een actie gestart om sponsors te vinden voor nieuwe zeilen. Drukkerij Van de Sande en Aannemersbedrijf Waaijer meldden zich al gauw spontaan aan voor elk een zeil. De Rabobank schonk twee zeilen in het kader van hun eeuwfeestactiviteiten. De zeilen werden gemaakt

door mevrouw Eveline Pouw-Schippers uit Naarden. Zij gebruikte voor het zeildoek het synthetische materiaal WK77.

Op 7 juni werden de zeilen officieel overhandigd aan de molenaar en daarmee aan de stichting. Voor de molenaar een dag om niet gauw te vergeten.

Wat streeft de stichting na ?

Wat de Stichting VWN nastreeft is vanzelfsprekend keurig vastgelegd in de statuten. Het komt neer op twee soorten taken: een zeer praktische en een meer idealistische.

De praktische doelstelling is het in goede staat houden van de molen. Primair is dat natuurlijk de taak van de eigenaar, maar de stichting kan daar een belangrijke rol in spelen. Als de stichting het beheer overneemt (en daar wordt naar gestreefd) is het gerechtigd subsidies te verwerven en met name de secretaris is in deze materie goed ingevoerd. In voorkomende gevallen kan de stichting ook besluiten ingrijpende reparaties mee te financieren, maar daarover zullen dan met de eigenaar wel goede afspraken moeten worden gemaakt. Aan de basis van de stichting stond een twee jaar

geleden georganiseerde schildercampagne, waaraan zo'n 10 Nootdorpers deelnamen. Ook dat is voor herhaling vatbaar.

Een andere praktische zaak is het regelmatig laten draaien van de molen. Het is elders in deze Nieuwsbrief ook al gezegd: er is geen beter middel om de molen in goede conditie te houden dan hem te laten werken. Gelukkig heeft Nootdorp een gediplomeerde molenaar in zijn midden en het is niet uitgesloten dat er nog een molenaar bij komt.

Aan de meer idealistisch kant staat de bepaling dat de stichting tot doel heeft de bewustwording van de waarde van het technisch cultuurofgoed van oude Hollandse windmolens te bevorderen, algemeen en van

de molen de Windlust in het bijzonder. Aan die taak wordt nu al zeer veel gedaan, meer dan u zich als buitenstaander wellicht realiseert. Vele groepen, waaronder ook schoolklassen, brengen een bezoek aan de molen en krijgen een uitgebreide rondleiding en een lesje in molengeschiedenis. Vaak zult u de molen zien draaien en het gastenboek toont aan dat heel wat mensen dan de moeite nemen ook even een kijkje binnen te nemen. Ook deze doelstelling zal in de toekomst veel aandacht van het

Proefhuwelijk

Op 5 juni a.s. wordt er een proefhuwelijk voltrokken in de molen, door onze molenaar die toevallig ook als onbezoldigd gemeenteambtenaar huwelijken mag voltrekken.

De "proef" slaat op het feit dat de Gemeente vrouwen in de molen als experiment eenmalig heeft goedgevonden. Voor het bruidspaar is er toch geen mooiere start denkbaar.

Van wie is / wordt de molen ?

Op blad 4 is de geschiedenis van de molen in het kort weergegeven. Daaruit blijkt dat sinds 1974 de heer en mevrouw de Wolf eigenaar zijn van de molen. Mede gezien hun leeftijd lieten zij midden vorig jaar weten de molen wel te willen afstoten tegen een redelijke vergoeding van de in de loop van de jaren door hen zelf gemaakte kosten.

Zoals uit het voorgaande artikel blijkt streeft onze stichting primair het beheer van de molen na. De

stichting zou de molen ook wel in eigendom willen hebben, maar daarvoor ontbreken de noodzakelijke financiële middelen. De kwestie is voorgelegd aan het Gemeentebestuur, dat op grond van de bepalingen bij de in 1984 toegezegde subsidie, een flinke vinger in de pap heeft bij eventuele verkoop. Het Gemeentebestuur beraadt zich op dit moment nog. Inmiddels heeft zich ook een particuliere koper aangemeld.

De Stichting staat in de startblokken

om een aantal dringende reparaties uit te (laten) voeren. Dankzij uw donaties en de beschikbare subsidies zouden we althans een begin kunnen maken met de hoogst noodzakelijk reparaties. Dat kan echter niet voordat de stichting de molen in beheer heeft. De stichting vertrouwd erop dat de molen binnen afzienbare tijd een nieuwe eigenaar heeft, die het

Wat is een molen waard?

Natuurlijk heeft een molen een zekere economische waarde. Het onderhoud is evenwel een kostbare zaak (f 15.000 a f 20.000 per jaar) en daar staan geen inkomsten tegenover, hoogstens enige subsidie.

Letterlijk is het antwoord op de vraag dus: wat de (molen)gek er voor geeft.

Dringende technische zaken

Twee jaar geleden heeft een ploeg vrijwilligers het houtwerk, voor zover dat eenvoudig bereikbaar was, een schilderbeurt gegeven. Het schilderen van het hoger gelegen houtwerk, zoals het hout in de kap, de staart, de spruiten en de schoren is echter werk voor een professional. Dat houtwerk is evenwel wel dringend aan een on-

derhoudsbeurt toe.

Wellicht is het u, als geïnteresseerde in de molen, ook al opgevallen, maar de linker lange schoor is in feite zodanig door schimmels aangetast dat deze moet worden vervangen; een kostbare "grap".

Bij het schilderen door de vrijwilli-

gers kwam al naar voren dat het hout van de omloop ook op diverse plaatsen is aangetast en deze situatie is er vanzelfsprekend in de afgelopen twee jaar niet beter op geworden. Ook hier is grondig herstel geboden.

(Vervolg op pagina 4)

STICHTING VRIENDEN VAN DE WINDLUST TE NOOTDORP (VWN)**Secretariaat:**

Sytwinde 148
2631 GW Nootdorp
Telefoon 015- 3109646
Fax 015- 3105278
KvK nr. 27172347
Rabobank Nootdorp 13.73.36.020

Samenstelling Bestuur

W.A. Waaijer, voorzitter
M.A.P. Verwijmeren, secretaris
J.A.T.M Fonkert-Tetteroo
J.J.M. Klompenhouwer
A. van der Velden

Molenaar: Tinus Verwijmeren

(Vervolg van pagina 3) *Dringende technische zaken*

Een ander probleem dat zich onlangs aandienende betreft de halssteen. De halssteen is de enigszins uitgeholde steen waar de bovenas (aan de kant van de wieken) in draait. Deze steen is vorig jaar vernieuwd en het is vooralsnog een raadsel waarom de steen het nu al begeven heeft. De oorzaak moet worden gezocht in inwendige spanningen in de steen, want er is zeker nooit sprake geweest van verkeerde belastingen. De kwestie is in bespreking met de firma die vorig jaar de halssteen heeft geplaatst.

Wie heeft dit getekend ?
Wanneer is bruggetje verdwenen?
Antwoorden svp naar het secretariaat van VWN

Collage restauratiefoto's

Na de hernieuwde ingebruikstelling van de molen in 1989, bood de eigenaar de Gemeente Nootdorp een collage-schilderij van de restauratie van de molen aan. Die collage hangt nu in het gemeentehuis. Het stichtingsbestuur is van mening dat de foto's beter tot hun recht komen in de molen. Met toestemming van B&W en de schenker gaat dat binnenkort ook gebeuren. De collage is geplaatst in een grote lijst (2,5 x 0,8 m). Gedacht wordt aan een plaats op de begane grond.

Molenswaardigheden (door onze molenaar)

De geschiedenis van de molen

De houten bovenbouw (het achtkant) van de molen "de Windlust" is in 1885 vanuit Delft overgeplaatst naar Nootdorp. In Delft was de molen in 1781 gebouwd op de Hopsteegse toren tussen de Oostpoort en de Koepoort. Vanwege de overgang op stoomkracht werd de molen afgebroken en verkocht aan Nootdorps molenaar Blonk. De eerste steen van de onderbouw werd gelegd op 17 augustus 1885 door het 5-jarig zoontje Leendert. Blonk kwam op 36-jarige leeftijd om het leven, nadat zijn paard op hol was geslagen. Hij liet een vrouw en negen kinderen achter.

Na het overlijden van molenaar Blonk wisselde de molen een aantal malen van eigenaar. In 1922 kwam de heer Jongste uit Kethel

voor de Boerenbond werken. Jongste werd kort daarna eigenaar van de molen. In 1947 was hij een van de eerste die "fokwieken met remkleppen" liet aanbrengen op de "binnenroede". Omdat het steeds moeilijker werd met een door de wind aangedreven molen commercieel te werken, draaide de molen in 1952 voor het laatst. In de jaren na 1952 raakte de molen steeds meer in verval. In 1974 kocht de heer J.L. de Wolf, uurwerkmaker en opticien te Delft, maar woonachtig in Nootdorp, de molen. Vanaf het begin heeft hij en zijn gezin zich ingezet om de molen weer in goede staat te krijgen. Een algehele restauratie bleek een noodzakelijke, maar niet eenvoudige operatie. Met financiële steun van overheid en ondernemers is het dan uiteindelijk toch gelukt.

Op 29 mei 1989 kon de molen weer feestelijk in bedrijf worden gesteld, na bijna 40 jaar niet te hebben gedraaid.

De lange schoor; de linker is dringend toe aan vervanging